

Тема уроку: Концтабори та масове знищення людей на захоплених нацистами територіях. Голокост

Стікер 3. Голокост

ДЖЕРЕЛО 1. 3 промови Гітлера 30 січня 1939 р.

...У зв'язку з єврейським питанням я повинен сказати наступне. Сьогодні весь демократичний світ грає ганебний спектакль: висловлюючи співчуття бідному, замученому єврейському народу, він продовжує бути жорстокосердим і байдужим, коли справа доходить до надання допомоги, відмовляючись від виконання очевидного в цій ситуації боргу. [...]

...Коли весь інший світ з святенницькою міною кричить про варварське вигнання з Німеччини такого "незамінного" і такого надзвичайно "культурно-цінного" елемента, ми можемо тільки дивуватися його реакції на цю ситуацію. Бо демократи повинні бути вдячні, що ми відпускаємо цих "прекрасних носіїв" культури і віддаємо їх в розпорядження решти світу. Відповідно до власних заяв, вони не зможуть знайти ніякого виправдання своїй відмові прийняти цю "найціннішу расу" в своїх країнах. Я також не бачу причин, за якими представники цієї раси повинні бути нав'язані німецькій нації, тоді як держави, які так захоплюються цими "чудовими людьми", під будь-яким приводом, який тільки можна вигадати, відмовляють їм в прийомі. Я думаю, що чим раніше ця проблема буде вирішена, тим краще; бо в Європі не настане рівновага, поки не буде вирішено єврейське питання. [...]

...Сьогодні я знову буду пророком: якщо міжнародні єврейські фінансисти в Європі і за її межами зможуть ще раз втягнути народи у світову війну, то результатом війни буде не більшовізація світу і, отже, тріумф єврейства, а знищення єврейської раси в Європі. [...]

Арад, Іцхак. Знищення євреїв СРСР в роки німецької окупації (1941–1944): Збірник документів і матеріалів. Єрусалим: Яд Вашем, 1991.

ДЖЕРЕЛО 2. Слово історика. З роботи Єгуди Бауера «Місце Голокосту в сучасній історії»

Нацистська Німеччина шукала "Lebensraum" ["життєвий простір"] для германських народів [...], щоб вони могли панувати над Європою та світом; із цією метою необхідно було вести війну проти ворогів, об'єднаних довкола єврея-архіворога, який приховувався за всіма іншими [...]. Майбуття людства залежало від... перемоги над єврейством. Із моменту прийняття рішення про знищення євреїв для їх убивства не існувало винятків. [...] Кожен, хто мав у дідівському поколінні трьох предків єврейської крові, був приречений на смерть, а тому, хто мав двох таких предків, загрожувала, як правило, або смерть, або стерилізація. Винятковість Голокосту полягає в тоталітарному характері його ідеології та у втіленні абстрактної ідеї у сплановане, методично впроваджене масове вбивство...

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/6iWkzM>.

ДЖЕРЕЛО 3. Думка дослідника

Скромний список учасників – 15 осіб. Усі досить молоді, практично всі – з вищою освітою, чимало докторів наук.

Ключова фігура конференції – Адольф Ейхман, завідувач 4-го відділу гестапо. Був присутній також шеф гестапо Генріх Мюллер. Рейнгард Гейдріх – організатор конференції, права рука Адольфа Гітлера. Від міністерства закордонних справ – заступник державного секретаря Мартін Лютер. А також доктор Роланд Фрейзлер з міністерства юстиції. Решта учасників – представники міністерства внутрішніх справ і міністерств окупованих територій.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/iogdfd>.

ДЖЕРЕЛО 4. Думка дослідника

Ейхман був дуже незадоволений. Він сам про це розповідав на суді в Єрусалимі в 1961 р. Незадоволений через те, що його начальник, Гейдріх, змушував кілька разів переписувати текст. Ейхман мусив щоразу змінювати формулювання. Так, замість слова "депортація" використовувалося слово "евакуація". Замість "вбивство" – вислів "спеціальне обходження". А для "смерті від голоду чи від хвороби" використовувався вислів "смерть природним шляхом".

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/iogdfd>.

ДЖЕРЕЛО 5. Думка дослідника

Проблема з Ейхманом полягає саме в тому, що таких, як він, було багато, і багато хто не були ні збоченцями, ні садистами – вони були і є жадливо і лякаюче нормальними.

Ханна Арендт «Банальність зла. Ейхман в Єрусалимі»

ДЖЕРЕЛО 6.

«Остаточне вирішення єврейського питання» на окупованій території СРСР і, в першу чергу, України, було особливо жорстоким, безжальним, тотальним. Такий характер злочинів зумовлювався нацистською ідеологією, згідно з якою радянські євреї були не тільки втіленням «світового зла», але й провідниками так званої «жидо-комуні», опорою наявного в СРСР та в радянській Україні більшовицького режиму. Нацисти декларували прагнення «спинити поступ» Радянського Союзу до «світової революції», який нібито опинився під контролем «світового єврейства». Тож тотальне знищення «радянських євреїв», «євреїв-комуністів» проголошувалося як вирішальний фактор руйнування більшовизму.